

God praksis for ESG-relaterede kreditrisici på IRB-området

Finanstilsynet har i løbet af de seneste år været i dialog med de kreditinstitutter, der bruger interne modeller til opgørelse af kreditrisici (IRB-metoden¹), om deres tilgang til inddragelse af ESG-relaterede² risici på IRB-området. Dette notat indeholder Finanstilsynets observationer fra dialogen.

ESG-relaterede risici er et fokuspunkt for Finanstilsynet, som vil følge området tæt i det løbende tilsyn med IRB-metoden.

Notatet supplerer Finanstilsynets øvrige offentliggjorte notater om ESG-relaterede kreditrisici³.

1. ESG-data

De fleste IRB-institutter har igangsat initiativer til at indsamle ESG-relevante data, som bl.a. kan give indsigt i effekten af ESG-forhold på kreditrisikoen for deres kunder. Ambitionsniveauet og omfanget af dataindsamlingen varierer dog mellem institutterne. Flere institutter finder desuden ESG-data umodne, af varierende kvalitet og svært tilgængelige, hvilket ifølge institutterne vanskeliggør analyser af ESG og ESG-tiltag på IRB-området.

Finanstilsynet finder det vigtigt, at IRB-institutter prioriterer at indsamle og strukturere ESG-relevante data på en sådan måde, at det kan analyseres og bruges i IRB-sammenhæng. Det gælder både data om kunder og om stillede sikkerheder. Samtidig bør institutterne gennemføre analyser af de data, der er tilgængelige. Lav datakvalitet bør dermed ikke være årsag til at udskyde

¹ Den interne ratingbaserede metode.

² ESG står for Environmental, Social, Governance, dvs. miljø- og klimamæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold.

³ "Undersøgelse af ledelsesmæssige skøn, der afspejler forventninger til klimalovgivning" fra den 10. juni 2024 ([link](#)) og "God praksis for kreditinstitutters styring af miljø- og klimamæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold på kreditområdet" fra den 24. oktober 2024 ([link](#)).

dataindsamlingen og analyser af data. Det er bedre at igangsætte arbejdet så tidligt som muligt for at opbygge værdifulde erfaringer.

Klimadata er mere modne end data på andre ESG-områder, men ESG-relaterede kreditrisici omfatter ikke kun effekter af ændringer i klimamæssige forhold. Miljømæssige forhold, herunder biodiversitet, kan også være en relevant faktor, ligesom sociale og ledelsesmæssige forhold også kan påvirke kundernes kreditrisiko. Det er derfor vigtigt at have fokus på alle væsentlige aspekter af ESG i dataindsamlingsinitiativerne.

2. Indarbejdelse af ESG i IRB-sammenhæng

I takt med indsamlingen af ESG-relevante data bør IRB-institutter løbende vurdere, i hvilket omfang det er relevant at indarbejde ESG på IRB-området.

Indtil videre har ingen institutter fundet det relevant at inddrage deciderede ESG-faktorer på IRB-området. Det skyldes bl.a., at institutterne har vurderet, at ESG-relaterede kreditrisici i sig selv ikke er en væsentlig faktor i deres samlede kreditrisiko. Nogle vurderer i den forbindelse, at ESG-relaterede kreditrisici over tid vil materialisere sig gennem andre risikofaktorer, som allerede er inkluderet i IRB-modellerne, og at det derfor er for tidligt eller ikke nødvendigt at håndtere disse risici separat. Når ESG ikke er inddraget på IRB-området, skyldes det også den varierende datakvalitet og tilgængelighed af ESG-data nævnt ovenfor.

Særligt to aspekter om inddragelse af ESG-relaterede kreditrisici i IRB-sammenhæng er værd at fremhæve.

For det første er det vigtigt for robuste IRB-modeller, at de er baseret på erfaringer, historik og observerede data af tilstrækkelig kvalitet. Inddragelse af ESG-faktorer i de statistiske modeller bør derfor være evidens- og risikobaseret.

For det andet skal et IRB-setup være retvisende og fremadskuende. ESG-relaterede kreditrisici forventes at stige i fremtiden, og hvis institutterne ikke tager tilstrækkeligt højde for dette, vil det føre til underestimering af risikoen og til modelestimer, som ikke er retvisende. Det er problematisk både for institutternes kapitaldækning og for den daglige risikostyring.

Begge ovenstående aspekter er relevante. På den baggrund bør institutter ikke tvinge ESG-relaterede faktorer ind i de statistiske modeller, hvis det vil forringe modellerne. Hvis ESG-forhold kan have betydning for kreditrisikoen og ikke er dækket af risikofaktorerne i modellerne, kan de dog inddrages på andre måder end via modellerne. Det kan for eksempel være via usikkerhedstillæg⁴ eller søjle 2-tillæg. Overrides af modellerne er også en mulighed.

⁴ IRB-reglerne kræver, at usikkerheder i data og metoder håndteres forsigtigt.

Disse tilgange bør dog ikke bruges som et permanent alternativ til at få relevante ESG-faktorer direkte ind i modellerne. På længere sigt bør relevante ESG-faktorer optræde direkte i modellerne, hvis der er evidens for dem.

Uanset ovenstående anerkender Finanstilsynet de datamæssige og øvrige udfordringer ved at inddrage ESG-forhold i en IRB-sammenhæng. Udfordringerne er bl.a. beskrevet i Den Europæiske Banktilsynsmyndigheds rapport om miljø-, klima- og sociale risici i en tilsynsmæssig sammenhæng⁵.

Samtidig er det dog vigtigt, at IRB-institutter sikrer, at kreditrisikoen ikke underestimeres. Det gælder bl.a. den del, der er drevet af nuværende og fremtidige ESG-forhold. Som nævnt ovenfor er det bedre at igangsætte arbejdet for at opbygge værdifulde erfaringer end at afvente forbedrede data.

3. Sammenhæng til ledelsesmæssige skøn på nedskrivningsområdet

Nedskrivninger skal dække institutternes forventede tab på deres udlån, mens kapital bruges til at dække de såkaldte ikke-forventede tab, som for eksempel kan opstå i en økonomisk krise.

Flere IRB-institutter har taget nedskrivninger i form af ledelsesmæssige skøn for at adressere visse ESG-relaterede risici. Som beskrevet i Finanstilsynets notat "*Undersøgelse af ledelsesmæssige skøn, der afspejler forventninger til klimalovgivning*" fra den 10. juni 2024 drejer det sig for eksempel om forøgede nedskrivninger på landbrugskunder. De forhøjede nedskrivninger er relevante og afspejler et højere forventet tab.

Der er ikke blandt IRB-institutterne gjort tilsvarende tiltag på kapitalområdet. IRB-institutterne vurderer altså, at de ikke-forventede tab, som dækkes af kapital, ikke er steget, selvom de forventede tab, som dækkes af nedskrivninger, er steget.

Selvom vurderinger på nedskrivningsområdet og kapitalområdet ikke skal følge hinanden en-til-en, vil der dog ofte være en vis sammenhæng, da begge områder vedrører kunders kreditrisiko. Finanstilsynet forventer derfor, at IRB-institutter grundigt overvejer sammenhængen mellem behandlingen af ESG-risici på de to områder.

⁵ <https://www.eba.europa.eu/publications-and-media/press-releases/eba-recommends-enhancements-pillar-1-framework-capture> (afsnit 3.3, side 46-60).